

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Дидактика викладання соціально-економічної географії»

Компонента освітньої програми – обовязкова

Освітньо-професійна програма	«Географія»
Спеціальність	014.07 Середня освіта (географія)
Галузь знань	01 Освіта. Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Чубрей Олександра Степанівна– Розробник: доктор педагогічних наук, професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту https://ecogeo.chnu.edu.ua/spivrobitnyky/profesorско-vykladatskyi-sklad/chubrei-oleksandra-stepanivna/
Контактний тел.	+380996493424
E-mail:	o.chubrey@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	четвер з 11.30 до 12.30

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс спрямований на розвиток професійних компетентностей учителів географії відповідно до концепції Нової української школи (НУШ). Він розкриває сучасні підходи до викладання соціально-економічної географії, враховуючи компетентнісне, діяльнісне та особистісно орієнтоване навчання.

У межах курсу розглядаються основи географічної дидактики, ефективні методи та прийоми навчання, цифрові ресурси, інтеграція предметного змісту з іншими дисциплінами та розвиток критичного мислення учнів. Особлива увага приділяється проблемно-дослідницьким методам, кейс-урокам, STEM-підходу та використанню інтерактивних технологій для формування ключових компетентностей учнів.

Практична складова курсу включає розробку власних методичних матеріалів, аналіз сучасних освітніх тенденцій та створення авторських навчальних проєктів. Курс буде корисним як молодим педагогам, так і досвідченим учителям, які прагнуть вдосконалити свої методи викладання та відповідати сучасним освітнім стандартам.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Змістовий модуль 1.	
Теоретичні засади викладання соціально-економічної географії	
Тема 1	Сутність та основні принципи дидактики викладання соціально-економічної географії
Тема 2	Компетентнісний підхід у викладанні соціально-економічної географії
Тема 3	Методи навчання соціально-економічної географії у НУШ
Тема 4	Освітні програми та навчальні плани з соціально-економічної географії
Тема 5	Сучасний урок географії: структура, типи, вимоги в умовах НУШ
Тема 6	Формування наскрізних змістових ліній у викладанні соціально-економічної географії
Тема 7	STEM-освіта у викладанні соціально-економічної географії
Тема 8	Використання цифрових інструментів у навчанні географії
Тема 9	Ігрові методи та гейміфікація у викладанні соціально-економічної географії

Змістовий модуль 2.

Оцінювання навчальних досягнень учнів, інклюзивна освіта та практико-орієнтований підхід при вивченні географії

Тема 10	Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів
Тема 11	Моніторинг та аналіз навчальних результатів
Тема 12	Проектна діяльність у соціально-економічній географії
Тема 13	Міждисциплінарні зв'язки у викладанні соціально-економічної географії
Тема 14	Інклюзивний підхід у викладанні соціально-економічної географії
Тема 15	Диференціація та індивідуалізація навчання

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- словесні (лекція, бесіда з елементами дискусії, розповідь, пояснення) для проведення лекційних занять;
- самостійна робота
- метод проблемного навчання;
- наочні методи, які здебільшого використовуються для проведення практичних робіт, серед яких найпоширеніші такі: демонстрація, графічні методи, презентації, ілюстрації, відеоматеріали, тощо;
- навчально-рольова дискусія;
- проектний метод;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси-ресурси, мультимедійні, дистанційні, web-конференції та вебінари тощо);
- методи стимулювання пізнавального інтересу: дискусії, педагогічні ігри, проблемний метод;
- інтерактивні методи: “мозковий штурм” “дуель”, “мікрофон” та ін.

Зустріч зі стейкхолдерами та менторами

Впродовж вивчення курсу під час проведення лекційних та практичних занять а також в позааудиторний час вбуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення тренінгів та вивчення практичного досвіду вчителів в закладах загальної середньої освіти та інших закладах освіти.

Неформальна освіта

Неформальна освіта за темами курсу. Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари).

Теми курсів: «Шкільне життя онлайн», «Управління якістю освіти в школі», «Успішне вчителювання: прості рецепти щодня», «Наука про навчання: що має знати кожен вчитель», «Дизайн мислення в школі», «Стартуємо до успішної школи» тощо.

Де здобути: неурядові установи, приватні особи, платформи дистанційного навчання, онлайн платформи (На Урок, Prometheus, EdEra тощо).

Оцінювання 0,5 бала за 1 год. навчання.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо методи усного і письмового контролю:

• **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань, кейсів, представлення аналітичних завдань.

• **методи письмового контролю:** контрольні роботи, тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе,

• **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми контролю

Форми поточного контролю – тести, письмові роботи (тематичні, модульні), усне індивідуальне та фронтальне опитування.

Електронний контроль виконання завдань з курсу «Дидактика викладання соціально-економічної географії», представлений на електронній платформі moodl

Форма підсумкового контролю – іспит.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Ємчук Т.В., **Чубрей О.С.** Методичні рекомендації до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи (зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)): метод. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 86 с.
2. Kovalchuk V., Prylepa I., **Chubrei O.**, Marynchenko I., Opanasenko V., Marynchenko Y. Development of Emotional Intelligence of Future Teachers of Professional Training. *International Journal of Early Childhood Special Education (INT-JECSE)*. 2022. 14(1). P. 39-51. ISSN:1308-5581 (Web of Science)
3. Кобернік С.Г. та ін. Методика викладання географії в школі: навчально-методичний посібник. К.: Стафед - 2, 2000. -320 с.
4. Нова українська школа: порадник для вчителя. За загред. Н.М.Бибик. Київ: Літера, ЛТД, 2019. 208 с.
5. **Чубрей О. С.** Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: [моногр.]. Чернівці: Технодрук, 2020. 376 с.
6. **Чубрей О. С.** Теоретичні аспекти професійної підготовки майбутніх вчителів географії в сучасних умовах: навч.-метод. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2019. 106 с.
7. **Чубрей О. С.** Соціально-виховна робота майбутнього вчителя географії в сучасній школі: навч.-метод. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2019. 56 с.
8. **Чубрей О.С.**, Підгірна В.Н., Ємчук Т.В, Ілку В.В. Сучасні аспекти викладання географії (на прикладі науково-педагогічного проекту «Інтелект України»). *Наукові записки [Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка]*. Сер.: Педагогічні науки. Кропивницький, 2022. № 205. С. 73-78.
9. Ємчук Т.В., **Чубрей О.С.**, Ячнюк М.О. Діагностика здатності майбутніх вчителів географії до професійного самовдосконалення. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 5.

Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 86. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С 77-84.

10. Marian Byrka, Andrii Sushchenko, **Oleksandra Chubrei**, Nataliia Yakubovska, Hanna Dudchak (2022). Teacher Professional Development in the Conditions of Education Transformation: New Regulatory Framework, Challenges and Opportunities. *Journal of International Legal Communication*. 6 (3), 60-70.

11. **Чубрей О.С.**, Кушнір Ж.Д. Використання інноваційних інструментів на основі штучного інтелекту як одного з елементів інтерактивних технологій на уроках географії. *Інноваційна педагогіка*. № 69, Т. 2. 2024. С 27-31.

12. **Чубрей О.С.**, Мельник Н.В., Мельник А.В., Підгірна В.Н. Особливості впровадження медіаосвіти як важливої складової модернізації освітньої галузі в Україні. *Наука і техніка сьогодні*. № 10 (24), 2023. С 340-349.

13. **Чубрей О.С.**, Ємчук Т.В. Навчальні програми спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)» та 106 «Географія» кафедри економічної географії та екологічного менеджменту / за ред.: О.С. Чубрей, Т.В. Ємчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 188 с.